

Stanowisko ZPP ws. deklaracji Unii Europejskiej w sprawie praw i zasad cyfrowych

Deklaracja w sprawie cyfrowych praw i zasad stanowi zbiór wartości i reguł jakimi Unia Europejska ma zamiar się kierować w swojej polityce cyfrowej. Odwołuje się ona do praw podstawowych oraz zasad niedyskryminacji, które mają chronić użytkowników w internecie. Priorytetem Deklaracji jest niewątpliwie ochrona użytkownika, której ma być podporządkowana użyteczność technologii informatycznych. Ochrona ta ma być zapewniona przez wszystkie podmioty branży cyfrowej, zarówno publiczne jak i prywatne. Pozytywnie oceniamy wszelkie działania zmierzające w celu poprawy cyberbezpieczeństwa. Jednocześnie podkreślamy, że nadmierna regulacja może doprowadzić do pogorszenia się innowacyjności unijnego sektora cyfrowego, a wraz z tym do osłabienia się pozycji UE na świecie.

Rozdział drugi propozycji Deklaracji mówi o równym dostępie do sieci internetowych oraz przeciwdziałaniu wykluczeniu cyfrowemu. Takie działania są szczególnie istotne z perspektywy Polski, która odstaje od średniej unijnej pod kątem rozwoju społeczeństwa cyfrowego. Naturalne zatem uważamy za korzystne oraz potrzebne działania edukacyjne z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz inwestycje w infrastrukturę zapewniającą szybkie łącze internetowe w całej Unii Europejskiej.

Deklaracja w rozdziale trzecim stanowi o wolności wyboru w środowisku cyfrowym. Interakcje z algorytmami mają być oparte na odpowiednich zbiorach danych oraz mają umożliwić ludzki nadzór nad skutkami wpływającymi na ludzi. Tekst deklaracji niestety nie precyzuje czym mają być odpowiednie zbiory danych, co może wywołać niepewność prawną. Jednocześnie, uważamy za nadmierny wymóg zapewnienia ludzkiego nadzoru nad skutkami wpływającymi na ludzi. Tak daleko idący obowiązek wymusi konieczność weryfikacji milionów decyzji dokonywanych każdego dnia przez algorytmy w ramach aktywności użytkowników oraz spowoduje istotne wydłużenie oczekiwania na rozpatrzenie danego zapytania.

Również negatywnie należy konieczność zapewnienia, że algorytmy ani sztuczna inteligencja nie są wykorzystywane do wstępnego określania wyboru ludzi. Tak określony wymóg de facto uniemożliwi interakcję użytkowników z technologią na wielu płaszczyznach. Przykładem mogą być reklamy personalizowane, które wykorzystują aktywność internautów w celu odpowiedniego dopasowania treści sponsorowanych. Takie połączenie nabywców ze sprzedającymi ma istotne znaczenie dla wielu małych i średnich przedsiębiorstw, którzy dzięki reklamie targetowanej mogą się rozwijać w kierunku transformacji cyfrowej oraz pozytywnie wpływać na po pandemiczny proces odbudowy gospodarki.

Krytycznie odnosimy się do konieczności zapewnienia możliwości łatwego przenoszenia danych osobowych między różnymi usługami cyfrowymi. W naszej opinii ten wymóg w praktyce wymagać znacznego wysiłku standardyzacyjnego ze strony wszystkich

uczestników rynku, jak również regulatora. Szeroko zakrojona standardyzacja może również doprowadzić do ograniczenia i spowolnienia innowacyjności przedsiębiorstw działających w UE.

Podsumowując, uważamy propozycję deklaracji w sprawie praw i zasad cyfrowych za użyteczny zbiór reguł i wartości dotyczących funkcjonowania w środowisku cyfrowym. Jednocześnie zauważamy, że proponowana deklaracja nie powinna prowadzić do nadmiernej regulacji tych rynku cyfrowego, ani stać się podstawą do proponowania kolejnych inicjatyw legislacyjnych. Dlatego też wspieramy utrzymanie niewiążącego charakteru Deklaracji.